

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1

לפני: כב' השופט אילן ש' שילה, סג"נ – אב"ד
כב' השופטת מיכל נד"ב
כב' השופטת ורדה פלאוט

המערער: מ' ש'
באמצעות ב"כ עו"ד אדווין פרידמן ועו"ד אלה רודניק

נגד

המשיבה: ל' ש'
באמצעות ב"כ עו"ד איתן ליפסקר

2

3

פסק דין

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון מיום 22.4.10 (כב' השופטת ד"ר ורדה בן שחר), שבו נדחתה תביעת המערער להורות על החזרת בנם הקטין של הצדדים (כבן 4) לארה"ב, בהתאם להוראות חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991 (להלן: "חוק אמנת האג"). בית המשפט מצא, על יסוד העובדות שהוכחו לפניו, כי המערער השלים עם ה"חטיפה" כמשמעות הדבר בסעיף 13 באמנה והערעור מופנה בעיקרו כלפי קביעה זו.

א. העובדות הצריכות לענין

1. המערער והמשיבה הם אזרחי ישראל; הם נישאו זל"ז בשנת 2000 בישראל. כשבועיים לאחר נישואיהם עברו בני הזוג להתגורר בלוס אנג'לס שבארה"ב, שם רכשו במשותף בית מגורים, עבדו, והחלו בהליכים לקבלת אשרת שהייה בארה"ב, אשר טרם הסתיימו. ביום 5.1.06 נולד שם בנם הקטין.
2. בשנים האחרונות חל ריחוק בין הצדדים. ביום 9.4.09, הגיע המערער בגפו לישראל, וביום 14.4.09 הגיעו לישראל גם המשיבה והקטין. מספר ימים לאחר מכן, שב המערער לארה"ב, אך מאז ועד היום נשארו המשיבה והקטין בישראל ולא שבו לארה"ב.
3. ביום 20.4.09 הגישה המשיבה תביעה למזונותיה ומזונות הקטין, ותביעה למשמורת הקטין, לבית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון. ביום 24.8.09 נתן בית המשפט פסק דין בהעדר הגנה, קבע את משמורת הקטין ביד המשיבה ופסק את מזונותיהם. המערער לא ערער על פסק דין זה.

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

- 1 4. ביום 25.9.09 הגיש המערער תביעת גירושין ומשמורת בארה"ב, וכן עתר שם
2 להשבת הקטין.
3
- 4 5. ביום 26.1.10 הגיש המערער לבית משפט קמא תביעה להחזרת קטין חטוף, לפי חוק
5 אמנת האג שהיא נושא פסק הדין.
6
- 7 6. לפני בית משפט קמא טענו הצדדים כדלקמן:
8
- 9 המערער טען כי מקום מגוריו הרגיל של הקטין, טרם הגעתו עם המשיבה לישראל,
10 היה לוס אנג'לס ארה"ב, ושהוא לא הסכים להעתיק מקום מגוריו לישראל,
11 לצמיתות. לכל היותר, הסכים המערער שהקטין יבקר עם המשיבה בישראל למשך
12 מספר שבועות. העובדה כי לצדדים רכוש בארה"ב וכי בקשתם לאשרת שהייה
13 בארה"ב תלויה ועומדת שם, מחזקים את טענותיו. הרחקת הקטין לישראל
14 לצמיתות, ללא הסכמתו, פגעה בזכויות המשמורת שלו על הקטין והוא פעל לכל
15 אורך הדרך להשבתו למקום מגוריו בארה"ב.
16
- 17 המשיבה טענה שהמערער הסכים מראש להעתיק מקום מגורי הקטין עם המשיבה
18 לישראל. הסכמה זו ניתן ללמוד מהתנהגותו של המערער עובר להגעת הקטין
19 והמשיבה לישראל, מהתנהגותו סמוך לאחר הגעתם, ומהתנהגותו חודשים רבים
20 לאחר מכן. לפיכך אין תחולה לחוק אמנת האג על עניינו. לחלופין – חלות הגנות
21 ההסכמה וההשלמה שבסעיף 13(א) באמנה.
22

ב. פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה

- 23
- 24
- 25 1. בית המשפט בחן תחילה את השאלה אם המערער הסכים שהמשיבה תעתיק את
26 מקום מגוריו של הקטין עמה, מארה"ב לישראל, וענה עליה בשלילה. בית המשפט
27 קבע, על סמך הראיות אשר הובאו לפניו, כי המערער נתן את הסכמתו לנסיעה של
28 המשיבה עם הקטין לישראל, לתקופה קצרה לשם ביקור, אך לא הסכים להעתיק
29 מקום מגוריו מארה"ב לישראל. נקבע כי המערער לא ידע כלל על הגעתה של
30 המשיבה עם הקטין לישראל, והדבר נודע לו באקראי בעת ששהה בישראל. בית
31 משפט קמא קבע אפוא, כי המשיבה הרחיקה את הקטין מארה"ב שלא כדין, וללא
32 הסכמת המערער.
33
- 34 2. בית המשפט המשיך ודן בשאלת תחולת ההגנה של "השלמה", על פי סעיף 13(א)
35 סיפא באמנה. בסוגיה זו מצא בית המשפט כי המערער השלים עם הימצאותו של

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1 הקטין בישראל וויתר על הצורך בקבלת "עזרה ראשונה" להשבת הסטטוס קוו, כפי
2 שמאפשר חוק אמנת האג.

3
4 נקבע, כי המערער קיבל לידיו את תביעותיה של המשיבה בישראל, למשמורת קטין
5 ומזונות, כבר בחודש אפריל 2009, ולכל המאוחר בחודש מאי 2009, אך לא מצא
6 לנכון ולא עשה דבר להתגונן בפניהן. הדיון בתביעות התקיים בחודש אוגוסט 2009,
7 במועד שבו המערער כבר ידע, אף לגרסתו, כי אין בכוונתה של המשיבה לשוב עם
8 הקטין לארה"ב, ואף על פי כן המערער לא טרח להתנגד ולהגיש תביעה על פי חוק
9 אמנת האג. הוא הגיש את התביעה לפי חוק אמנת האג רק בחודש ינואר 2010, יותר
10 מתשעה חודשים לאחר שהקטין והמשיבה עזבו את ארה"ב והגיעו לישראל. בית
11 המשפט מצא כי התנהלותו של המערער, לאחר עזיבת הקטין את ארה"ב, מלמדת
12 שהוא לא ראה כל דחיפות בהשבת הקטין לארה"ב. לפיכך נקבע כי המערער השלים
13 עם מעשה ההרחקה.

14
15 3. לסיכום פסק דינו קבע בית משפט קמא, כי בנסיבות העניין חלה הגנת ההשלמה
16 שבסעיף 13(א) סיפא באמנת האג שעל כן דחה את התביעה.

17
18 **ג. תמצית טענות הצדדים**

19
20 1. תמצית טענות המערער

21
22 את התביעה להחזרת הקטין הגיש בחודש ינואר 2010, כשמונה חודשים לאחר
23 שנודע לו שהמשיבה אינה מתכוונת לשוב עם הקטין לארה"ב (בחודש מאי 2009),
24 לאחר שבית משפט קמא קבע כי המשיבה הרחיקה את הקטין ממקום מגוריו
25 בארה"ב שלא כדין, ובהתאם לסעיף 12 לאמנה, היה על בית משפט קמא להורות על
26 השבת הקטין לארה"ב.

27
28 הלכה היא כי יש לפרש את החריגים באמנה, שביניהם חריג ההשלמה, בצמצום.
29 המשיבה לא הציגה כל ראיה פוזיטיבית, התומכת בטענתה כי המערער השלים עם
30 מעשה ההרחקה. המערער לא ישב ב"חיבוק ידיים". הוא קיווה כי המשיבה תשוב
31 עם הקטין לארה"ב וכי ישקם את נישואיו עימה. לאחר שהבין שאין בכוונתה של
32 המשיבה לשוב עם הקטין לארה"ב, הוא בירר את האפשרויות העומדות בפניו,
33 התייעץ עם עו"ד בארה"ב והגיש בקשה בארה"ב להשבת הקטין לשם. המערער פעל
34 ועשה למען השבת הקטין לארה"ב, אפילו קיבל ייעוץ משפטי שגוי שבעטיו הגיש
35 תביעה להשבת הקטין תחילה בארה"ב ורק לאחר מספר חודשים בישראל.

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1
2 בפסק דינו של בית משפט קמא נפלו סתירות בין העובדות אשר נקבעו בפסק הדין,
3 לבין מסקנות בית המשפט. כך למשל, בית משפט קמא מצא כי המערער לא עשה
4 כל פעולה משפטית להשבת הקטין, בעוד שבפועל הגיש, ביום 25.9.09 בארה"ב,
5 תביעות לגירושין, למשמורת ולהשבת קטין חטוף. בית משפט קמא מצא שהמערער
6 לא שוחח עם מי מבני משפחת המשיבה לשם השבת הקטין לארה"ב, בעוד
7 שהמערער צרף לחומר הראיות מטעמו פירוט שיחות טלפון שממנו עולה כי ניסה
8 ליצור קשר טלפוני עם משפחת המשיבה.

9
10 בית המשפט לא נתן את הדעת למצבו הסובייקטיבי של המערער, אשר קיווה
11 לשקם את נישואיו עם המשיבה, ולא דן בסוגיית קליטת המשיבה את ההשלמה
12 כביכול של המערער עם אי ההשבה. המשיבה קיבלה את תביעותיו של המערער
13 בארה"ב, שביניהן תביעה למשמורת הקטין ולהשבתו לארה"ב, שעל כן ידעה
14 שהמערער אינו מסכים ואינו משלים עם ההרחקה.

15
16 בית משפט קמא לא שקל את האפשרות לקבל את התביעה אפילו הוכחה השלמה
17 מצד המערער, על פי הסמכות הנתונה לו באמנה.

18
19 תמצית טענות המשיבה .2

20
21 המשיבה תומכת בפסק הדין מנימוקיו. לטענתה הממצא בדבר השלמה מושתת על
22 מימצאים עובדתיים וקביעות שבעובדה. הסעד של החזרת הקטין, על פי אמנת
23 האג, הוא סעד דחוף וקיצוני, בבחינת "כיבוי שריפה", ואין לתיתו למי "שהשלים
24 עם השריפה". המערער לא נקט פעולה כלשהי במשך חמישה חודשים (מיום
25 21.4.09 עד קיבל לידיו את התביעות למשמורת ולמזונות שהגישה המשיבה ועד
26 להגשת התביעה הנוכחית). המערער הגיש את התביעה להשבת קטין חטוף בישראל
27 לאחר שחלפו תשעה וחצי חודשים ממועד הגעתו של הקטין לישראל.

28
29 המערער לא התעניין אודות כוונת המשיבה לשוב עם הקטין לארה"ב, לא יצר קשר
30 עם רופא המשפחה המטפל בקטין בישראל או עם הגנתת של הקטין והורי המשיבה
31 שבביתם מתגוררים הקטין והמשיבה ממועד הגעתם לישראל.

32
33 סמוך לאחר הגעתם של המשיבה והקטין לישראל ביטל המערער את הביטוחים
34 הרפואיים שלהם בארה"ב, ואף הפסיק לפעול לקבלת אשרת שהייה בארה"ב בעבור

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1 הצדדים. המערער אמר לאחיה של המשיבה כי החליט להתנתק מהמשיבה
 2 ומהקטין, ועדות זו לא נסתרה.
 3
 4 משעה שהמערער השלים עם העתקת מקום מגורי הקטין לישראל (כעולה
 5 מפעולותיו וממחדליו לעיל), ומשנקלטה ההשלמה אצל המשיבה (רשמה את הקטין
 6 לגן, נקלטה במקום עבודה, נקטה בהליכים משפטיים להבטחת זכויות הקטין
 7 בישראל), אין המערער יכול לחזור בו מההשלמה.
 8
 9 המערער הגיש את התביעה בחוסר תום לב, כתגובה לפסיקת מזונות הקטין בבית
 10 משפט קמא ולהטלת עיקול על חלקו של המערער בדירת מגורי אביו בישראל.

ד. דין

11
 12
 13
 14 1. סעיף 3 באמנת האג קובע אימתי הרחקתו או אי החזרתו של קטין תחשב שלא
 15 כדין:

16
 17 "הרחקתו או אי החזרתו של ילד תחשב לא כדין כאשר-
 18 (א) יש בהן הפרת זכויות המשמורת המוענקות לאדם, למוסד או לכל
 19 גוף אחר, בין במיוחד, בין בנפרד, על פי דין המדינה שבה היה
 20 מקום מגוריו הרגיל של הקטין סמוך לפני הרחקתו או אי
 21 החזרתו, וכן
 22 (ב) בעת ההרחקה או אי ההחזרה הופעלו אותן זכויות בפועל בין
 23 במיוחד ובין בנפרד, או שהיו מופעלות כך אילמלא ההרחקה או
 24 אי ההחזרה. זכויות המשמורת הנזכרות בסעיף קטן (א) יכול
 25 שינבעו במיוחד מכח דין, החלטה שיפוטית או מינהלית או
 26 הסכם בעל תוקף משפטי על פי דין אותה מדינה.

27
 28 סעיף 4 באמנה מורה:

29
 30 "האמנה תחול על כל ילד אשר מקום מגוריו הרגיל היה במדינה
 31 מתקשרת סמוך לפני כל הפרה של זכויות משמורת או ביקור...".

32
 33
 34 וסעיף 12 רישא מצווה על הסעד הראוי כדלקמן:

35
 36 "ילד, אשר לא כדין, הורחק או לא הוחזר כאמור בסעיף 3, וביום
 37 פתיחת ההליכים בפני הרשות השיפוטית או המינהלית של המדינה
 38 המתקשרת שבה נמצא הילד חלפה תקופה של פחות משנה מתאריך
 39 ההרחקה או אי ההחזרה, שלא כדין, תצווה הרשות הנוגעת בדבר
 40 להחזיר את הילד לאלתר..."

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

- 1 סעיף 13(א) באמנה קובע, בין היתר, שני חריגים לכלל שבסעיף 12, אשר בהתקיימם
2 אין בית המשפט חייב להורות על השבת הקטין למקום מגוריו הרגיל, אפילו הורחק
3 או לא הוחזר שלא כדין. במקרים אלו מסור לבית המשפט שיקול דעת אם להורות
4 על החזרת הקטין למקום מגוריו הרגיל. וזו הוראת סעיף 13:

5
6 "על אף האמור בסעיף הקודם, אין הרשות השיפוטית או המנהלית
7 של המדינה המתבקשת חייבת להורות על החזרת הילד, אם הוכיחו
8 האדם, המוסד או גוף אחר המתנגדים להחזרתו כי –
9 (א) האדם, המוסד או הגוף האחר שבידיו מופקדת ההשגחה על גוף
10 הילד לא הפעיל בפועל את זכויות המשמורת בעת ההרחקה או
11 אי החזרה, או הסכים עמן או השלים עמן לאחר מעשה, או
12 (ב) קיים חשש חמור שהחזרתו של הילד תחשוף אותו לנזק פיזי או
13 פסיכולוגי או תעמיד את הילד בדרך אחרת במצב בלתי נסבל.

14
15 הרשות השיפוטית או המינהלית רשאית כמו כן לסרב לצוות על
16 החזרת הילד אם התברר לה כי הילד מתנגד להחזרתו וכי הוא הגיע
17 לגיל ולרמת בגרות שבהם מן הראוי להביא בחשבון את השקפותיו.

18
19 בבואן לשקול את הנסיבות הנזכרות בסעיף זה, יביאו הרשויות
20 השיפוטיות והמנהליות בחשבון את המידע בדבר רקעו החברתי של
21 הילד, כפי שהומצא על ידי הרשות המרכזית או רשות מוסמכת
22 אחרת שבמקום מגוריו הרגיל של הילד. " (ההדגשה איננה במקור)
23

- 24 3. בית משפט קמא קבע, כאמור, כי הקטין הורחק שלא כדין ושלא מתוך הסכמה (עמ'
25 4 שורה 2 לפסק הדין), דהיינו, כי התקיימו התנאים הקבועים בסעיף 3 לאמנה, וכי
26 יש תחולה לאמנה.

27
28 לעניין קיומו של חריג ההסכמה שבסעיף 13(א) באמנה נקבע, כאמור, כי המשיבה
29 לא הרימה את הנטל לקיומו של החריג, וכי המערער לא נתן את הסכמתו להגירת
30 הקטין והמשיבה ממקום מגוריו הרגיל של הקטין בארה"ב (עמוד 7 שורות 4-8
31 לפסק הדין).

32
33 ואולם, לעניין קיומו של חריג ההשלמה שבסעיף 13(א) באמנה נקבע, כאמור, כי
34 המערער השלים עם אי החזרת הקטין לארה"ב, שעל כן נדחתה התביעה.

- 35
36 4. השאלה הניצבת לפנינו היא אם בנסיבות העניין חל חריג ההשלמה שבסעיף 13(א)
37 סיפא באמנה, באופן שיש בו כדי לפטור מהחובה להורות על השבת הקטין
38 לארה"ב.

- 39
40 5. מהותה וסייגיה של ההגנה נדונו בהרחבה בהלכה הפסוקה.
41

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1 נקבע, כי השלמה יכולה להתהוות במעשה או במחדל, במפורש או במשתמע (ע"א
2 7206/93 גבאי נ' גבאי, פ"ד נא(2) 258, 241; וכן ע"א 473/93 ליבוביץ נ' ליבוביץ,
3 פ"ד מז(3) 63, 72).

4
5 נטל ההוכחה בדבר קיומה של השלמה מוטל על כתפי הטוען לקיומה, ויש לפרש את
6 החריוג בצמצום (פרשת גבאי לעיל, עמ' 256-257; רע"א 7994/98 דגן נ' דגן, פ"ד
7 נג(3) 254, 274).

8
9 השלמתו של הורה עם חטיפה טעונה מודעות לעצם הרחקת הקטין ממקום מגוריו
10 הרגיל (או אי החזרתו לשם) ולפגיעה בזכויותיו של הקטין (פרשת דגן לעיל, עמ'
11 274).

12
13 עוד נקבע (פרשת ליבוביץ לעיל, עמ' 73-72):

14
15 " ... קיומה של השלמה נבחן אפוא לאור השאלה: האם התנהגותו
16 של ההורה 'הנחטף' מתיישבת עם כוונתו לעמוד על זכויותיו באשר
17 להשבת הסטטוס קוו, היינו השבת הילד למקום מגוריו הרגיל
18 שהימנו הורחק באופן מיידי, או שמא הנסיבות והתנהגותו מלמדות
19 על השלמה עם שינוי הסטטוס קוו, עם העברת הילד למקום החדש?
20 אמת מידה חשובה היא משך הזמן: באם כתוצאה מהמצב המפתיע
21 של הרחקת הקטין בלא רשות, או בשל סיבה אחרת מתקבלת על
22 הדעת, לא הגיב ההורה כלאות לגבי מעשה ההרחקה במשך זמן
23 סביר, ולאחר מכן פעל במשנה תוקף כדי להביא לכלל תיקון המעוות,
24 קשה יהיה להניח כי נתגבשה השלמה בפרק זמן זה. מאידך גיסא,
25 אם לא פעל ההורה כנגד מעשה ההרחקה במשך תקופה ניכרת שבה
26 נמצא הילד במקום שונה ממקום מגוריו הרגיל, יובא חשבון אלמנט
27 הזמן כאחת מכלל הנסיבות הנוגעות לעניין, כדי להסיק גם מכך
28 שהתנהגותו של ההורה במשך התקופה הניכרת של ההרחקה אינה
29 עולה בקנה אחד עם דרישתו המאוחרת להחזרת הקטין. כללו של
30 דבר, חשיבות משך הזמן שחלף מעת הרחקת הילד היא על-פי
31 נסיבות כל עניין ועניין ..."

32
33 ובהמשך (עמ' 75-74):

34
35 "ההשלמה מתגבשת על-פי נסיבות כל מקרה ומקרה, ומשך
36 התגבשותה איננו מוגדר; יכול שיהיה קצר ביותר ויכול שיהיה
37 ממושך, הכול לפי נסיבות העניין הרלוואנטיות. קיומה של 'השלמה'
38 נקבע ונלמד מתוך קיומן של נסיבות מסוימות ועל פי התנהגות
39 ההורה הנחטף. ההשלמה מתגבשת במועד מסוים, והתמשכות המצב
40 שהביא לידי השלמה אינה תנאי לקיומה של השלמה. משנתגבשה
41 ההשלמה, וכעבור זמן ההורה המשלים חוזר בו מהשלמתו, אין בכך
42 כדי לבטל את ההשלמה למפרע, לעניין סייג ההשלמה הקבוע בסעיף
43 13(א), ויעדי האמנה אינם שבים וקמים לתחייה ...
44

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1 ... קיומה של השלמה ייבחן איפוא לאור מכלול הנסיבות כולן, אם
2 ההורה פעל כפי שהיה פועל בנסיבות אלה הורה, אשר מטרתו היא
3 'כיבוי שריפה' מידי, שאם לא פעל כך יש לשער שהשלים עם
4 המעשה".
5

6 7. בית משפט קמא ביסס את קביעתו בדבר השלמות המערער עם אי החזרת הקטין,
7 על התנהגותו של המערער, לאחר שנודע לו דבר הגעתם של המשיבה והקטין
8 לישראל על מנת להישאר בישראל ולא לשוב לארה"ב, ובעיקר על העובדות האלה:
9 - כבר ביום 21.4.09 ולכל המאוחר ביום 10.6.09 קיבל לידיו המערער את
10 תביעות שהגישה המשיבה בישראל, למזונות ולמשמורת. הוא בחר שלא
11 להתגונן כנגדו, ולא לטעון שהמשיבה הרחיקה את הקטין מארה"ב;
12 - בדיון שהתקיים בתביעות המשיבה, בחודש אוגוסט 2009, ידע המערער על
13 מעשה החטיפה הנטען ואף על פי כן לא התייצב לדיון ולא טען נגד החטיפה;
14 - המערער בחר שלא לערער על פסק הדין מיום 24.8.09, שבו נקבעה משמורת
15 הקטין אצל האם ושחיבו בתשלום מזונותיו.
16 - המערער הגיש את התביעה דנן, לפי חוק אמנת האג, רק ביום 26.1.10, יותר
17 מתשעה חודשים לאחר מועד הגעתו של הקטין לישראל. בהקשר זה דחה בית
18 משפט קמא את טענת המערער שהשהה את הגשת התביעה כי לא ידע
19 שהמשיבה אינה מתכוונת לשוב לארה"ב;
20 - המערער לא פעל באופן ענייני להשבת הקטין לארה"ב, ולא פנה אל המשיבה
21 או אל מי מבני משפחה, בבקשה להחזרת הקטין לארה"ב;
22 - חרף מאמצי בית משפט קמא לשמוע את הדיון בתביעת המערער במועד
23 מוקדם, ולהתאים את זמן הדיון לשעון ארה"ב ולצרכיו של המערער, לא דאג
24 המערער לממן את תמלול הפרוטוקול וגרם לדחייה של שלושה שבועות בהגשת
25 הסיכומים מטעמו;
26 - במחלוקת עובדתית באשר לתוכן שיחה שקיים המערער עם אחיה של
27 המשיבה, עמית, העדיף בית המשפט את גרסתו של עמית על זו של המערער,
28 דהיינו שהשניים נפגשו באקראי בארה"ב, לאחר חזרתו של עמית מביקור בן
29 שבועיים בישראל בחודש יולי 2009, והמערער אמר שהחליט ל"התנתק"
30 מהמשיבה ומהקטין. לא התקבלה גירסת המערער כי עמית היה אמור להחזיר
31 את הקטין לארה"ב. בית משפט קמא מצא את גירסת המערער בעניין זה
32 "בלתי נכונה בלשון המעטה".

33
34 8. אנו סבורים שממצאיו העובדתיים של בית משפט קמא מעוגנים היטב בחומר
35 הראיות שבה לפנינו. לא מצאנו יסוד להתערב בשיקול דעתו של בית המשפט

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

- 1 בהעדפת עדותו של אחי המשיבה על זו של המערער – עניין אשר מסור לערכאה
2 המבררת.
- 3
- 4 9. המערער אינו חולק שקיבל לידיו את התביעות שהגישה המשיבה בישראל, ואין
5 בפיו הסבר מניח את הדעת לבחירתו שלא להתגונן בתביעות אלו. ממילא, המערער
6 לא טען לחוסר סמכותו של בית משפט קמא לדון במשמורת הקטין, או שדין
7 התביעה להתברר במקום מגוריו הרגיל של הקטין בארה"ב, ולא דרש את השבתו
8 של הקטין לארה"ב לאלתר. המערער גם לא טרח לטעון טענות אלו במועד הדין,
9 בחודש אוגוסט 2009. המערער מודה, כי בחודש אוגוסט 2009 כבר ידע שאין בכוונת
10 האם לשוב עם הקטין לארה"ב, וזאת הן בעצם ידיעתו על הגשת תביעות המשמורת
11 והמזונות בישראל ואף בפנייתו לרשות ליישום אמנת האג בארה"ב.
- 12
- 13 חלפו חמישה חודשים מיום פניית המערער לרשות ליישום הוראות אמנת האג
14 בארה"ב, בחודש ספטמבר 2009, ועד שהגיש את התביעה על פי חוק אמנת האג
15 בישראל. המערער גורס כי השיהוי נבע מעיכוב במשרד באת כוחו בארה"ב, מאי
16 ידיעתו את דבר הצורך לפתוח בהליכים להשבת קטין חטוף בערכאה שיפוטית
17 בישראל, מהצורך בהכנת החומר הדרוש והיערכותו הכלכלית לשם הגשת התביעה
18 (סעיפים 20-23 לכתב הערעור).
- 19
- 20 10. לא זו אף זו. במהלך ויכוח שהיה בין הצדדים בישראל, בחודש אפריל 2009,
21 התעוררה מחלוקת באשר לשאלת המזונות לקטין. המערער לא הכחיש כי באותו
22 ויכוח דובר על סכום מזונות של 1,200 ₪ (פרי' מיום 3.3.10 עמ' 19-20). מכאן ששני
23 הצדדים ראו לכאורה את עתידו של הקטין בישראל, שהרי הסכום נקב במטבע
24 ישראלי ולפי המקובל בישראל. אמנם המערער טוען שהדברים נאמרו בעידנא
25 דריתחא, אך היא הנותנת, שאמר את הדברים בספונטניות המביעה את כוונתו
26 האמיתית.
- 27
- 28 11. אנו דוחים את טענת המערער כי השיהוי בהגשת תביעת לפי חוק אמנת האג אינו
29 מלמד על השלמה עם אי השבתו של הקטין לארה"ב. חזקה היא שהמערער ידע על
30 מהותה של אמנת האג לפחות במועד פנייתו לרשות ליישום אמנת האג בארה"ב,
31 וכך גם לעניין הצורך להגיש תביעה במדינה שאליה הורחק (או ממנה לא הוחזר)
32 הקטין (השווה פרשת ליבוביץ לעיל, עמ' 78). אין מקום לשיקולים כלכליים, של
33 "הוזלת עלויות" באמצעות הגשת תביעה במדינה שבה מתגורר המערער, כאשר לא
34 נטען ולא הוכח מצב של העדר יכולת כלכלית. על אחת כמה וכמה מקום שבו מדובר

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

- 1 בהליכים על פי האמנה, שמטרתם ליתן "עזרה ראשונה" וסעד דחוף (ר' סעיף 1(א))
 2 באמנה).
 3
- 4 12. איננו מקבלים גם את טענת המערער, לפיה כאשר בוחן בית המשפט את מועד
 5 הגשת התביעה על פי חוק אמנת האג, אין דין הרחקה שלא כדין, כדין אי החזרה
 6 שלא כדין. הורה הטוען כי ילדו הורחק ממנו (או לא הוחזר) שלא כדין, נדרש לפנות
 7 בהקדם האפשרי, בזריזות וללא כל שיהוי, לערכאה המוסמכת בבית המשפט
 8 במדינה אליה הורחק הקטין ולתבוע את השבתו.
 9
- 10 13. המערער טען עוד כי העובדה שלמערער, כמו גם למשיבה, זיקה לישראל, בהיותם
 11 ילידי הארץ, שנישאו בארץ, ושמשפחות המוצא שלהם נמצאות בארץ – אינה
 12 מהווה שיקול במסגרת תביעה על פי חוק אמנת האג. לעניין זה ייאמר, כי אכן אין
 13 בעובדה שקיימת זיקה לישראל למי שתובע את החזרת הקטין על פי האמנה, כדי
 14 להוות שיקול יחיד במסגרת שיקולי בית המשפט בדונו בתחולת האמנה ובתחולת
 15 החריגים לה. יחד עם זאת, כאשר דנים אנו בתחולת חריג ההשלמה באמנה, יש
 16 משקל לזיקה של התובע לישראל, ויש בזיקה זו כדי להוות חיזוק למסקנה כי
 17 בנסיבות העניין התקיימה הגנת ה"השלמה" כמפורט לעיל.
 18
- 19 14. ראו דברי בית המשפט בפרשת ליבוביץ לעיל (בעמ' 70):
 20
 21 "משמצויות הסכמה או השלמה כאלה, ניתן להסיק מהן, שההורה
 22 שילדו הורחק ממקום מגוריו מעדיף לטפל בעניין בדרך שונה
 23 מהחזרה מיידית למקום המגורים הרגיל. העדפת דרך טיפול זו יכול
 24 שסיבתה תהא משום שהוא עצמו מבקש שלא לשוב ולטלטל את
 25 הקטין, או שנוח לו, מסיבות אלה או אחרות, לנהל את דיוני
 26 המשמורת וההליכים הכרוכים בכך דווקא במדינה שאליה הורחק
 27 הקטין, כגון כאשר מדינה זו היא מולדתו המקורית, או כאשר היא
 28 משמשת לו כבית שני נוסף על 'מדינת ההרחה'..."
 29
- 30 15. סיכומו של דבר, אנו סבורים שאין מקום להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא,
 31 ובקביעתו המרכזית כי המערער השלים עם אי החזרת הקטין מישראל לארה"ב.
 32 מכאן כי מתקיים חריג ההשלמה בסעיף 13(א) באמנה, ובנסיבות המקרה אין מקום
 33 להורות על החזרת הקטין לארה"ב. בדין דחה אפוא בית משפט קמא את התביעה.

בית המשפט המחוזי מרכז

20 מאי 2010

עמ"ש 40541-04-10

1
2
3
4
5
6
7
8
9

16. הערעור נדחה.

המערער ישא בשכר טרחת עו"ד של המשיבה בסכום של 20,000 ש"ח בצירוף מע"מ.

המזכירות תואיל לשלוח העתק פסק הדין לצדדים באמצעות הפקסימיליה.

ניתן היום, ז' סיון תש"ע, 20 מאי 2010, בהעדר הצדדים.

ורדה פלאוט, שופטת

מיכל נד"ב, שופטת

אילון ש' שילה, סג"ן
אב"ד

10
11
12
13
14
15
16

בית המשפט המחוזי מרכז
אני מאשר
שהעתק זה נכון ומתאים למקור
תאריך: 11.5.10
מזכיר בית משפט

